

Próbnny arkusz **maturalny**

Język łaciński
i kultura antyczna

Janusz Ryba
Elżbieta Wolanin

Poziom rozszerzony

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL

--	--	--

KOD

Miejsce na identyfikację szkoły

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO I KULTURY ANTYCZNEJ

POZIOM ROZSZERZONY

CZAS PRACY: 180 minut
LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 60

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 14 stron (zadania 1–13).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/
atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz atlasu historycznego.
7. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL
i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

PRÓBNA MATURA

Życzymy powodzenia!

Area with horizontal dotted lines for writing.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.
	Maks. liczba pkt	30
	Uzyskana liczba pkt	

CZYSTOPIS

A series of horizontal dotted lines for writing.

Zadanie 2. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zakreśl V (Verum), jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F (Falsum), jeśli jest fałszywe.

1.	Cycon wiele ze swoich dzieł poświęcił filozofii epikurejskiej.	V	F
2.	Rzymianie nie stworzyli własnych szkół filozoficznych, ale przejmowali filozofię greckich myślicieli.	V	F
3.	Studia filozoficzne były jednym z głównych elementów edukacji i kształcenia w Rzymie.	V	F

Zadanie 3. (0–1)

Zaznacz prawidłowe uzupełnienie zdań.

1. Autorem traktatu *O naturze wszechrzeczy* jest

- A. Arystoteles
- B. Cycon
- C. Lukrecjusz
- D. Plutarch
- E. Seneka

2. Traktat *O naturze wszechrzeczy* to wykład filozofii

- A. stoickiej
- B. sokratejskiej
- C. cynickiej
- D. pitagorejskiej
- E. epikurejskiej

Zadanie 4. (0–1)

Wyjaśnij, co oznacza i od jakich słów pochodzi termin *filozofia*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	2.	3.	4.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 5. (0–1)

Napisz, do jakiego odkrycia, którego dokonać miał w Syrakuzach Cynceron, nawiązuje poniższa ilustracja.

Odpowiedź:

Zadanie 6. (0–1)

Podaj polskie znaczenie dwóch łacińskich sentencji.

1. Scio me nihil scire.

.....

2. Primum vivere, deinde philosophari.

.....

Zadanie 7. (0–2)

Obok form czasownika *disputare* wpisz odpowiadające im formy czasownika *discernere*.

disputavit
disputarentur
disputantes

Zadanie 8. (0–2)

Obok form rzeczownika *locus* wpisz odpowiadające im formy przymiotnika *ferax*.

locos
locorum
locis

Zadanie 9. (0–1)

Dokonaj transformacji zdania, zamieniając je na stronę bierną.

Panaetius genera officiorum explicavit.
.....**Zadanie 10. (0–1)**

Dokonaj transformacji zdania, zamieniając je na liczbę mnogą.

Nullus locus feracior nec uberior est.
.....**Zadanie 11. (0–2)**

Uzupełnij stopniowanie przysłówków.

STOPIEŃ RÓWNY	STOPIEŃ WYŻSZY	STOPIEŃ NAJWYŻSZY
honeste
.....	accuratissime

Zadanie 12. (0–2)

Zdecyduj, czy zestawione pary zdań wyrażają dokładnie tę samą treść (Verum), czy nie (Falsum). Wpisz właściwy kwalifikator w odpowiednią rubrykę tabeli.

Lp.	ZDANIA	KWALIFI- KATOR
1.	Ab officiis honeste vivendi praecepta a nobis ducuntur. = Ab officiis honeste vivendi praecepta ducamus.
2.	Panaetius generibus officiorum propositis, de duobus primis generibus explicavit. = Panaetius, cum genera officiorum proposuisset, de duobus primis generibus explicavit.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	2	1	1	2	2
	Uzyskana liczba pkt								

Zadanie 13. (0–15)

Wykorzystując materiały źródłowe oraz własną wiedzę, napisz, jaką rolę w życiu społecznym Rzymian pełniła filozofia.

Źródło 1. Cynceron, *O mówcy III*, 142, przeł. I. Lewandowski

Teraz, jeśli ktoś chce, niech za moją zgodą tego filozofa, który przekazuje nam mnóstwo wiedzy o rzeczywistości i wymowie, nazwie mówcą albo niech, jeśli woli, tego mówcę, który według mnie posiadał mądrość połączoną z wymową, nazwie filozofem. Nie będę miał nic przeciwko temu. Niech tylko to jedno będzie wiadome, że nie można chwalić ani dziecięcej mowy tego, kto posiada odpowiednią wiedzę, ale nie potrafi jej wysłowić, ani ignorancji tego, któremu brakuje znajomości rzeczy, ale wcale nie brakuje słów. Gdyby trzeba wybierać między tymi dwiema wadami, to – jeśli chodzi o mnie – wolałbym niewymowną mądrość, niż gadatliwą głupotę. Jeżeli będziemy pytać o to jedno, co jest najważniejsze spośród tego wszystkiego, musimy przyznać palmę wykształconemu mówcy.

Źródło 2. H. Marrou, *Historia wychowania w starożytności*, przeł. S. Łoś, Warszawa 1969, s. 356

Łacińska szkoła filozoficzna nie powstała nigdy; przyczyną tego było może to, że filozofia zwracała się tylko do niewielkiej garstki wybitnych umysłowości, których nie odstraszała konieczność wyuczenia się innego języka.

Powstała istotnie filozofia rzymska, której przewodziła zrazu myśl pitagorejska, później, za czasów republikańskich, myśl epikurejska, a za Cesarstwa stoicka, w końcu zaś w wiekach III-V – neoplatońska. Nie brakło i po Cynceronie filozofów piszących i myślących po łacinie. Ale widzimy, że wielu myślicieli, choć wyszło z środowiska niewątpliwie rzymskiego, wyrażało swe myśli po grecku. [...] A co jest jeszcze znamiennejsze, to to, że nawet ci, co pisywali po łacinie, zdobyli swą wiedzę filozoficzną w języku greckim.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.
	Maks. liczba pkt	15
	Uzyskana liczba pkt	

WYPRACOWANIE

A series of horizontal dotted lines for writing.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)